

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

33. An Sede Apostolica vacante, possit à Collegio Cardinalium, vel ab illo
cui eorum nomine Ecclesiae commendata est administratio, talis facultas
ordinandi committi? Et an verò possit Pontifex hanc ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

testatem remittendi nomine ipsius Dei verbum promissionis, qua remissione facta liber manet vouens, tamen non censetur Deus id commissione, vbi non est iusta causa, saltem existimata; ac proinde non valet ea dispensatio, seu relaxatio voti, quia non censetur tunc per suum Ministrum remigere, quando hic quasi ministerialiter, & nomine Dei sine causa remittere promissionem attendat. Pari ergo ratione in nostro casu philofophari possumus, Deum quidem commisisse summo Pastori potestatem committendi administrationem Confirmationis simplicis Sacerdoti, quando iusta causa subest, saltem humano modo talis reputata: non verò quando ea causa non subest: neque aliud aliunde scitis constat, nec videtur admodum rationabile pro gubernatione Ecclesie, quod Pontifex habeat eam potestatem committendi ad abutendum illa. Et hæc omnia docet Dicastillus *tract. 3. disputat. unica, dub. 11. num. 113*. Quæ omnia secundum id quod dixerat applicanda sunt in casu nostro.

3. Dico igitur non solum non licere Pontificem absque iusta causa dispensando in numero ternario Episcoporum in aliqua Episcopi consecratione, sed etiam dispensationem esse nullam. Non nego tamen contrariam sententiam nempe dictam dispensationem esse validam & suam habere probabilitatem: nam vt ipse Dicastillus fatetur ex Doctoribus superioris citatis, commissio Pontificis absque iusta causa facta simplicis Sacerdoti valida est. Ergo hoc etiam erit in casu nostro.

RESOL. XXXIII.

An Sede Apostolica vacante possit à Collegio Cardinalium, vel ab alio, cui eorum nomine Ecclesie commendata est administratio, talis facultas ordinandi committi?

Et an verò possit Pontifex hanc facultatem quam habet committendis simplicis Sacerdoti facultatem administrandi hoc Sacramentum, alteri alicui committere, qui tanquam delegatus nomine Pontificis quando subest iusta causa, possit hanc facultatem concedere? Ex p. 12. tit. 1. Ref. 33.

§. 1. **A** Pponam etiam alia dubia; An Cardinalium Collegium Sede Apolt. vacante facultatem etiam committendi communicare possit alteri, vt ille eam possit committere vni Episcopo, quando opus fuerit? Ac etiam an commissio facta alicui Episcopo à Pontifice, vt ipse solus sine aliis Episcopis possit Episcopum ordinare, expiret morte Pontificis decedentis? Hæc dubia proponit Dicastillus *tom. 1. disp. 1. dub. 18. num. 172. & 173.* qui postea *eod. Tom. 1. tract. 3. disp. unica, dub. 11. num. 117.* ad illa sic respondet; [Vtrum autem Sede Pontificis vacante possit à Collegio Cardinalium nomine illius, ab illo; cui Ecclesie gubernatio est commendata, talis facultas administrandi committi: non est ita certum, nec video ab Auctoribus disputari.] Mihi videtur non posse, quia hoc extraordinarium est & solum nobis constat fuisse Pontifici concessum; sine fundamento autem ad alios extenderetur. Quamuis autem succedat Sede vacante generaliter loquendo capitulum Prælati in iis, quæ sunt iurisdictionis; huius tamen regulæ generalis fallentia sunt non pauca, maxime Sede Apostolica vacante; qua de re disputare non est huius loci.

2. An vero possit Pontifex hanc facultatem, quam habet committendi simplicis Sacerdoti facultatem administrandi hoc Sacramentum, alteri alicui committere, qui tanquam delegatus nomine Pontificis, quando, subest iusta causa, possit hanc facultatem

concedere, non nemini vidisse in Auctoribus disputatum. Mihi sanè videtur posse, tum quia ea potestas in Pontifice est ordinaria, & non video quare non sit subdelegabilis tum quia iusta causa esse possunt id committendi alteri maxime in hoc genere facultatis quæ solent concedi propter penuriam, & absentiam Episcoporum in Regionibus longè distantibus à Sede Apostolica, vbi an sufficientes causa sunt id committendi simplicis Sacerdoti, vix potest Pontifici constare immediatè ad se relatis causis, & eorum probationibus, sæpèque esset periculum in moras vt interim multi fideles sine hoc Sacramento perirent. Quapropter sæpe consultus videri poterit, eam facultatem committendi alteri concedere alicui, qui proxime possit causas nosse, inuestigare, aut examinare, vt iis discussis eam administrationem committat, si viderit expedire. Hanc autem facultatem committendi non puto expirat morte Pontificis concedentis, maxime quando iam est acceptata per se, vel per procuratorem à prædicto Commissario; est enim gratia facta comparatione illius, non gratia facienda, atque adeò non expirat morte concedentis, vt videbimus suo loco. Propter eandem rationem non expirat commissio, seti facultas ipsa administrandi facta simplicis Sacerdoti; etiam si superueniat mors Pontificis concedentis: est enim gratia Principis facta. Hucvque Dicastillus. Quæ omnia applicanda sunt, vt ipse asserit, quoad potestatem, quam habet Pontifex circa dispensationem in consecratione Episcopali; quæ quidem maxime notanda sunt à Lectoribus, cum illa difficulter in aliis Auctoribus inueniantur.

RESOL. XXXIV.

An consecratio Episcopalis possit fieri à pluribus Episcopis, quam à tribus?

Et quomodo olim Archiepiscopus consecrabatur? Ex part. 12. tract. 1. Ref. 34.

§. 1. **A**D hanc difficultatem respondet Doctor *Hallier de Sacris Electionibus part. 2. cap. 2. art. 1. §. 1. num. 9.* vbi sic ait, [Certum est non solum à tribus, verum etiam à pluribus Ordinationes olim fieri solitas: puta cum ab Episcopis omnibus Prouinciæ in vnum conuenientibus, tum etiam ab aliis, qui huius rei causa conuocarentur, vel qui calu interessent.] Vnde Nicenum I. ab omnibus qui essent in Prouincia ordinationes celebrari voluit. Arlatense I. si fieri posset à septem, & citata omnia Conc. à tribus saltem. Antiochenum non nisi cum Synodo Episcoporum. Parisiense III. sub Pelagio, vel Episcopos Prouinciæ, vel vicinos ad Ordinationem Episcopi peragendam à Metropolitanano accessit referit. Lucius III. omnes Prouinciæ Antistes conuenire iubet ad Metropolitanam Ordinationem, vt ab omnibus ordinetur. Iuxta quæ apud Cyprianum, Cornelium Summum Pontificem, pluribus etiam Aphricanis Episcopis; qui tum Romæ aderant Episcopum factum legitimus; adeo vt à sexdecim Episcopis Ordinatus petri beatur. Apud August. duodecim Episcopos numeratos reperimus, qui Maximiani Ordinationis, non solum testes, verum etiam Auctores extiterint. Apud Optatum Meleuitanum, Maiorinum à secundo Narmidie Primæ, aliisque traditoribus Episcopis pluribus Ordinatam aduertimus. Apud Socratem, Nectarium à centum quinquaginta Episcopis, qui tunc Constantinopoli aderant, ordinatum. Ioann. quoque Chrysofostomum, qui in eius locum successit est, quo eius ordinatio celebrior esset; conuocata Episcoporum Synodo, cui etiam Theoph. Alexand. interfuit fuisse consecratum, obseruare possumus, quæ omnia breuiter percurrit.